

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 10/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti SAAM ADVISORY LIMITED, Acropoleos 59-61 Savvides Center, Nicosia, Cyprus, zastúpenej obchodnou spoločnosťou JUDr. Peter Kubík, advokát, s. r. o., Panenská 6, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Kubík, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 174/13 z 26. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti SAAM ADVISORY LIMITED **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2013 doručená sťažnosť spoločnosti SAAM ADVISORY LIMITED (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 174/13 z 26. júna 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti poukazuje na to, že krajský súd porušil jej „právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR“ tým, že napadnutým uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 31/2009 z 28. januára 2013 o „zastavení konania o zaplatenie 17.478.199,14 Eur“.

Rozhodnutiu krajského súdu predchádzalo uznesenie okresného súdu sp. zn. 8 C 31/2009 z 22. júna 2012, ktorým jej bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 873 909,96 € na základe návrhu „odporcu - Slovenskej Republiky zastúpenej Ministerstvom kultúry SR v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu“.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že krajský súd porušil jej právo na súdnu ochranu v tom, že „sa nesprávne vysporiadal s otázkou, či právne pomery navrhovateľa možno, alebo nemožno usporiadať v konkurznom konaní podľa osobitného predpisu - zákona č. 7/2005 Z. z. Nesprávny záver súdu mal popri iných pochybeniach za následok, že svojvoľné uloženie nesplniteľnej povinnosti zložiť takmer 900 tisíc eur, bolo použité ako zámerka na odoprenie súdnej ochrany...“

Za najvážnejšiu formu zásahu... do práva na súdnu ochranu navrhovateľa považujeme aplikáciu ust. § 141a OSP v rozpore s jeho znením.“

V tejto súvislosti poukázala na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra 2012, ktorým odmietol jej sťažnosť „z dôvodu predčasnosti“ ešte v štádiu uloženia povinnosti zaplatiť preddavok na trovy konania.

Keďže uznesenie krajského súdu sa stalo právoplatným a proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie, podala sťažovateľka sťažnosť ústavnému súdu. V petite sťažnosti v závere navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že „Uznesením Krajského súdu v Bratislave 6 Co 174/13-433 zo dňa 26. júna 2013 bolo porušené ústavné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave 6 Co 174/13-433 zo dňa 26. júna 2013, Uznesenie Okresného súdu Bratislava I

č. k. 8 C 31/2009 zo dňa 28. 1. 2013 a Uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 8 C 31/2009 zo dňa 22. 6. 2012 sa zrušujú.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Nosným dôvodom sťažnosti sťažovateľky je skutočnosť, že všeobecné súdy zastavili konanie v jej veci pre nezaplatenie preddavku na trovy konania, čím jej odopreli prístup k súdnej ochrane vo veci samej.

Ústavný súd už vo svojej judikatúre viackrát pripustil, že zastavenie konania bez zákonného dôvodu môže predstavovať zásah do základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 62/03 a IV. ÚS 512/2013).

Ústavný súd konštatuje, že ustanovenie § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Z judikatúry všeobecných súdov (porov. napr. R 50/1997) v podobných veciach vyplýva, že za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje aj zastavenie konania o návrhu účastníka kvôli nezaplateniu súdneho poplatku, hoci povinnosť účastníka takýto súdny poplatok zaplatiť neexistuje. Taktiež z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 155/2011 zo 14. marca 2012 vyplýva, že dovolací súd v takomto prípade (zastavenie konania kvôli nezaplateniu súdneho poplatku) vecne skúma, či na strane účastníka skutočne existovala povinnosť daný súdny poplatok zaplatiť alebo nie. Ustanovenie § 243b ods. 2 v spojení s § 243d ods. 1 OSP potom poskytuje najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu účinné prostriedky, ktorými môže odstrániť negatívne dôsledky zásahu do práv sťažovateľov v podobe zastavenia konania kvôli nezaplateniu súdneho poplatku v celom rozsahu.

Ústavný súd zotrváva na názore, že dovolanie považuje z dôvodov uvedených v § 237 OSP za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, najmä ak postupom súdu mala byť účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (m. m. II. ÚS 102/04, III. ÚS 192/2011).

Z uvedeného je zrejmé, že o porušení a ochrane základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ku ktorému malo dôjsť zastavením konania o náhrade škody napadnutým uznesením krajského súdu, mohol a mal podľa § 237 písm. f) OSP a v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy rozhodovať iný (dovolací) súd, a to na základe dovolania sťažovateľky. Právomoc tohto súdu však vylučuje, aby o ňom mohol rozhodovať vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd (obdobne III. ÚS 183/2012, II. ÚS 222/2013, IV. ÚS 512/2013).

Ústavný súd navyše v uznesení sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra 2012 poučil sťažovateľku o tom, aby pred podaním sťažnosti vyčerpala všetky účinné právne prostriedky nápravy v jej veci ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Sťažnosť bolo preto pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Vo vzťahu k uzneseniam okresného súdu, ktoré v petite sťažnosti sťažovateľka žiada zrušiť (v konaní je zastúpená kvalifikovaným odborníkom v oblasti práva advokátom), ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde mohol odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (obdobne III. ÚS 210/2010, I. ÚS 584/2012, III. ÚS 571/2012), pretože návrh na rozhodnutie nie je tiež vykonateľný, t. j. neobsahuje podstatnú náležitosť, a to riadne označenie základných práv a slobôd, ktoré mali byť podľa tvrdenia sťažovateľky porušené [§ 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde] konkrétnymi uzneseniami okresného súdu, čo je základnou podmienkou na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť aj o jej návrhu na ich zrušenie.

Takýto rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010 a I. ÚS 594/2012).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2014